

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

wo/2001/11710

6 april 2001

Door het lid van Bommel (SP) zijn aan de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, drs J.F. Hoogervorst en mij vragen gesteld over promovendi zonder geld. (Tweede Kamer, vergaderjaar 2000-2001, nr. 200010810). Hierbij zend ik u, mede namens de staatssecretaris, de antwoorden.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,

(drs. L.M.H.A. Hermans)

Antwoorden op de schriftelijke vragen van het lid Van Bommel (SP) van de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan de minister van Onderwijs, Cul-tuur en Wetenschappen en de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werk-gelegenheid, dhr. Hoogervorst, over promovendi zonder geld. (Kenmerk 2000108010)

1
Ja

2.

Als gevolg van het onder de werknemersverzekeringen brengen van overheidswerknemers (de OOW-operatie) is sinds 1 januari 2001 de WW ook van toepassing op ex-personeel van de universiteiten. Deze overheids-werknemers hebben derhalve recht op WW-uitkering onder dezelfde voorwaarden en verplichtingen als andere werknemers.

Het beleid van USZO ten aanzien van aio's is als volgt: indien een aio beschikbaar is voor de arbeidsmarkt heeft hij, in beginsel, recht op WW-uitkering. Indien de betrokkene vervolgens feitelijk werkt aan zijn proefschrift, wordt de uitkering beëindigd met het aantal uren dat deze werkzaamheden worden verricht. Op grond van de WW moet namelijk de uitkering beëindigd worden voor het aantal uren dat de werknemer onbetaalde productieve arbeid verricht. Voor elke aio wordt hiernaar onderzoek (hoor en wederhoor) gedaan. In verschillende gevallen heeft dit ook tot een volledige WW-uitkering geleid. Indien echter uit dit onderzoek blijkt dat een aio geheel of gedeeltelijk werkt aan zijn proefschrift heeft hij, eveneens geheel of gedeeltelijk, geen recht op WW-uitkering. Dit beleid is in overeenstemming met de regels van de WW.

Ik ben van mening dat de wetgeving zelf niet ter discussie staat. Wat de uitvoering van de WW betreft is gebleken dat in de eerste periode in een klein aantal gevallen onvoldoende onderzoek is verricht en derhalve bovengenoemd beleid mogelijk niet juist is toegepast. USZO heeft mij desgevraagd toegezegd in deze gevallen de aio's aan wie een uitkering is geweigerd alsnog te benaderen en, afhankelijk van de resultaten van een nader onderzoek, de beslissingen indien nodig te herzien.

In het algemeen en in het bijzonder met betrekking tot het bijdragen aan het voorkomen van de geschetste problematiek, acht ik het wenselijk dat aio's en oio's binnen de aanstellingstermijn van 4 jaar promoveren.

3.

Door invoering van de WW voor overheidswerknemers, waaronder promovendi, is niet alleen sprake van een gewijzigde uitvoering maar met name van een gewijzigd uitkeringsregime. Voor overheidswerknemers en marktwerknemers gelden nu dezelfde wettelijke rechten en verplichtingen ter zake van onder andere werkloosheid. Normalisering van de positie van de overheidswerknemer was ook het streven van de OOW-operatie.

In het kader van de OOW-operatie zijn overheidswerkgevers, en dus ook de universiteiten, regelmatig geïnformeerd over de voortgang en de gevolgen van de invoering van de WW. Zo zijn universiteiten en instellingen van hoger onderwijs als lid van het Verbond Sectorwerkgevers Overheid (VSO) sinds 1999 periodiek geïnformeerd door de minister van Binnen-landse Zaken en Koninkrijksrelaties en heeft USZO de universiteiten in algemene zin uitgebreid voorgelicht over de invoering van de WW en de uitvoeringspraktijk van deze wet. De mogelijke gevolgen voor specifieke groepen ex-personeel zijn daarbij niet aan de orde geweest.

Ik betreurt het dat de mogelijke gevolgen van de invoering van de WW voor promovendi kennelijk pas in een zeer laat stadium tot de aio's en hun begeleiders zijn doorgedrongen, temeer omdat na 1 januari 2001 sprake is van een stringenter uitkeringsregime. Voor inwerkingtreden van de WW viel het gewezen personeel van de universiteiten onder de Werk-loosheidsregeling Nederlandse Universiteiten, een grotendeels WW-conforme wachtgeldregeling. Aio's werden onder deze regeling in

sommige situaties en ter beoordeling van de werkgever in staat gesteld hun proefschrift af te maken met behoud van wachtgelduitkering. Onder de WW is dit niet mogelijk.

4.

Ik heb mij inmiddels door de VSNU en USZO op de hoogte laten stellen van hun aanpak m.b.t. deze problematiek.

De VSNU en de vakorganisaties hebben in een gezamenlijke brief van 13 maart jl. aan USZO suggesties gedaan voor oplossingen en gevraagd de nu ontstane situatie te corrigeren waardoor de gevolgen voor de groep werk-loze ex-aio's minder ingrijpend zullen zijn. Uitgangspunt hierbij blijft natuurlijk een correcte uitvoering van de WW door USZO.

Daarnaast heeft de VSNU bij brief van 13 maart aan de colleges van bestuur gevraagd maatregelen te nemen om het promotierendement binnen de aanstellingsduur te verbeteren door bijvoorbeeld het opleidings- en begeleidingsplan, zoals dat in de cao voor de universiteiten is neergelegd, intensiever te benutten. Ook is geadviseerd de aanstellingsduur te verlengen in die gevallen waar het niet verlengen van de afgesproken vier jaar zou leiden tot kennelijk onredelijke of onbillijke situaties.

5.

Verlenging van de contracten van promovendi acht ik als tijdelijke oplossing niet nodig voor zover het een generieke maatregel zou zijn voor alle ex-aio's. Ik verwijs naar het antwoord op vraag 2, waarin wordt vermeld dat USZO aan een aantal aio's WW-uitkering heeft toegekend.

Daarnaast verwijs ik naar het antwoord op vraag 4 waarin naast tijdelijke oplossingen, ook oplossingen worden aangegeven voor de toekomst. Het verlengen van de aanstelling kan een van de tijdelijke en toekomstige oplossingen zijn. Het is de beslissing van de universiteit waarbij de aio in dienst is geweest, om het contract van de aio al dan niet te verlengen.

6.

De door U bedoelde middelen maken deel uit van de rijksbijdrage aan de instellingen. De universiteiten zijn primair verantwoordelijk voor het te ontwikkelen en te voeren personeelsbeleid. Binnen dat beleid wordt aandacht gegeven aan de positie van de aio als categorie personeel. Gezien de antwoorden gegeven bij de eerdere vragen, is er geen aanleiding de WW aan te passen.

Zoetermeer,

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

(drs. L.M.L.H.A. Hermans)